UUTISET

Ihmisten kannalta uudet leikkaukset olisivat tässä tilanteessa todella tuhoisia. **EDUSKUNTARYHMÄN PUHEENJOHTAJA ANNIKA LAPINTIE, VASEMMISTOLIITTO**

PÄIVÄN PUNKTI

Ukraina

Euroopan keskellä on maa nimeltä Ukraina.

Ukraina on kuin Ranska, asukkaita on 45 miljoonaa ja maata lähes kaksi kertaa niin paljon kuin Suomessa. Viljelymaata on yli 33 miljoonaa hehtaaria, 15 kertaa Suomen peltoala.

Eikä mitä tahansa peltoa vaan mustaa multaa. Maailman mustan mullan maista kolmannes sijaitsee Ukrainassa.

Ukraina on hakenut tietään idän ja lännen välissä aina. Sadan viime vuoden aikana siellä ovat olleet sekä saksalaiset että venäläiset. Kun Neuvostoliitto syntyi, Ukrainasta tuli yksi neuvostotasavalta.

Stalinin sanottiin vihanneen ukrainalaisia. Väite lienee tosi, sillä Gruusian suuri poika kohdisti yhdet ensimmäisistä vainoistaan juuri Ukrainaan. Miljoonia talonpoikia, ”kulakkeja”, tapettiin nälkään maatalouden pakkokollektivisoinnilla.

Toinen maailmansota ei ollut yhtään armeliaampi. Ukraina oli taistelukenttä, jonka yli saksalaiset marssivat.

Suomalaiset muistavat hyvin Nikita Hrushtshovin, Neuvostoliiton värikkään pääministerin. Hrushtshov oli ukrainalainen, ja lahjoitti pääsihteerinä ollessaan Krimin niemimaan Venäjältä Ukrainalle. Juhlatunnelmissa tulee joskus tehtyä historiaa.

Kun Neuvostoliitto hajosi, Venäjä ryhtyi vaatimaan Krimiä takaisin. Riita kuitenkin sovittiin.

Ukraina neuvotteli äskettäin sekä EU:n että Venäjän kanssa kauppasopimuksesta. Venäjä voitti, mikä oli odotettavissa.

Ukraina on täysin riippuvainen Venäjän energiasta. Osa kansasta on myös sitä mieltä, että suhde Venäjään on ikuinen. Toinen puoli on taas toista mieltä ja haluaa EU:hun.

Järjestelmä Ukrainassa on läpeensä korruptoitunut. On selvää, että Viktor Janukovitshin valta ei jatku kauan. Mutta mitä tulee sen jälkeen? Edes sisällissotaa ei pidetä enää mahdottomana.

Sen estämisessä Venäjällä ja EU:lla on yhteinen tavoite. Pahinta mitä voisi tapahtua, on Ukrainan vaipuminen sotaan.

Kasakkojen maa Ukraina on vaikuttanut myös Suomeen.

Kaarle XII, Ruotsin kuningas, koki Pultavassa vuonna 1709 rajun tappion Venäjän tsaarille Pietari Suurelle. Siihen loppui Ruotsin tarina suurvaltana.

Ilman Ruotsin häviötä ja Venäjän voittoa myös Suomen historiasta olisi tullut erilainen kuin mitä siitä tuli.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.

lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Pienet hallituspuolueet nuivia miljardisäästöille

Vihreät, RKP ja vasemmistoliitto toppuuttelevat uusia sopeuttamisvaateita. Hallituksen sopima periaate leikkausten ja säästöjen keskinäisestä suhteesta on joutumassa puntariin.

Hallituksen pienet puolueet suhtautuvat nuivasti uusiin leikkaus- tai verokiristyspäätöksiin. Merkittäviä lisäsopeutuspäätöksiä ei ainakaan tässä vaiheessa vuotta kannata minkään puolueen edustaja.

”Kevään kehysriihi ei tule olemaan mikään helppo harjoitus”, myönsi puolustusministeri **Carl Haglund** (r.) tiistaina Politiikan toimittajien tilaisuudessa.

Talouden uudesta matokuurista viestivät viime viikolla päähallituspuolueiden kärkinimet.

Pääministeri **Jyrki Katainen** (kok.) väläytteli lehtihaastattelussa (Nykypäivä 24.1.), että maaliskuun kehysriihessä uusia sopeutuspäätöksiä tarvitaan jopa kolmen miljardin euron edestä.

Valtiovarainministeri **Jutta Urpilainen** (sd.) puhui päivää ennen (Yle 23.1.) samansuuruisesta sopeutuksesta.

Leikkaussuhdetta miettivä uudelleen

Hallituksen sopima leikkausten ja verokiristysten suhde on joutumassa uudelleen arviointiin tulevassa kehysriihessä, Haglund väläyttää.

Hallitus on aiemmin päättänyt, että taloutta sopeutetaan puoliksi menoja leikkaamalla ja puoliksi veroja korottamalla. Haglundin mukaan on todennäköistä, ettei sovitusta 50–50-mallista voi pitää kiinni.

Haglundin mielestä hallituksen pitäisi säästää kansantaloudellisesti järkevällä tavalla. Vaalikauden aikana sopuun on jo päästy yhteensä 5,4 miljardin euron sopeutustoimista.

”Jos veroja korotettaisiin 1,5 miljardia euroa, päätöksellä olisi erittäin kielteinen vaikutus talouskasvuun. En usko näin suuriin veronkorotuksiin”, hän sanoo.

Uusien säästökohteiden etsiminen on vaikeaa. Haglund mainitsi, että jo viime keväänä tehdyt 600 miljoonan euron suuruiset säästöt olivat vaikeita.

”Ei ole enää helppoja veropäätöksiä,” hän totesi.

Haglund on kuitenkin valmis keskustelemaan arvonlisäveron korottamisesta, vaikka tietää, että päätös olisi vaikea.

Niinistö varjelisi työllisyyttä

Hallitus pohjustaa kehysriihen päätökset valtiovarainministeriön laatimaan talousennusteeseen, joka valmistuu 24.–25. maaliskuuta järjestettävän riihen alla.

Carl Haglund ei usko 1,5 miljardin euron uusiin veronkiristyksiin.

Ville Niinistö varjelisi työllisyyttä ja varoisi uusia sopeutustoimia.

Annika Lapintien mielestä uudet säästöesitykset ovat hätiköityjä.

Vihreiden puheenjohtajan ympäristöministeri **Ville Niinistön** mielestä kehysriihen talouspäätösten kanssa pitää olla varovainen.

”Vielä on ennenaikaista puhua uusista numeroista. Emme välttämättä edes tarvitse uusia sopeutuspäätöksiä”, hän kommentoi asiaa MT:lle.

Niinistön mielestä hallituksen pitäisi päättää työllistämistä helpottavista toimista. Hän pitäisi siksi kiinni hallituksen isosta talouspoliittisesta linjauksesta eli varjelisi työllisyyttä.

”Itse en leikkaisi budjettia tai korottaisi veroja”, hän sanoo.

Hänen mielestään riskinä on, että kasvu kärsii ja työllisyys heikentyy entisestään uusien sopeutustoimien vuoksi. Ja päätökset johtaisivat herkästi leikkauskierteeseen, hän viitoittaa.

Niinistö muistuttaa, että tänä ja ensi vuonna astuu voimaa useita jo tehtyä leikkauspäätöksiä.

Vasemmisto pitää leikkauksia ”tuhoisina”

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän puheenjohtaja **Annika Lapintie** ei hyväksy uusia sopeutustoimia. Hänen mielestään hallituksen pitäisi rauhassa odottaa viime syksyn rakennepäätösten vaikutuksia.

”Ihmisten kannalta uudet leikkaukset olisivat tässä tilanteessa todella tuhoisia”, hän kommentoi MT:lle.

Kataisen puheet ovat hänen mielestään ”hätiköityjä” ja summat ”ylimitoitettuja”.

”Minä oudoksun tätä pääministerin kiireellistä kannanottoa”, hän lisää.

Lapintie muistuttaa, että etenkin yritysten veronalennusten piti helpottaa yritysten tilannetta ja työllistämistä. Myös kuntien tehtävissä on edelleen viilattavaa, hän sanoo.

Uudet säästöpäätökset voisivat johtaa leikkauskierteeseen, sillä leikkaukset heijastuvat herkästi kulutukseen ja kotimaiseen kysyntään, hän ennakoi.

”Lopputulos voisi olla vahingollista. Joutuisimme vain ojasta allikkoon.”

Kehysriihessä hallituksen pitää noudattaa Lapintien mielestä edelleen tiukkaa talouspolitiikkaa. Vasemmistoliitto aikoo aloittaa taloushuolien pohdinnan heti ensi viikolla, kun eduskunta palaa töihin.

JANNE IMPIÖ

KIMMO HAIMI

Pienissä hallitusryhmissä odotetaan, että julkisen talouden kuntoa parannettaisiin rakenneuudistuksilla, eikä kasvua heikentävillä budjettileikkauksiilla tai veronkiristyksillä. Kuntien tehtäväuudistuksen hyödyt on vielä näkemättä, muistutetaan vasemmistoliitosta.

”Hallituksen säästöt kohdelleet kaltoin maaseutua”

”Metsätalousmaan verottamisesta keskustellaan, mutta minä vastustan sitä”, totesi **Carl Haglund** (r.) mahdollisista uusista veropäätöksistä, jotka voivat nousta kevään kehysriihessä esiin.

Samoilla linjoilla on myös vihreä ympäristöministeri **Ville Niinistö**. Hän sanoo, että ettei kannata metsätalousmaan verottamista.

”Olen vastustanut esitystä useasti hallituksessa,” Niinistö toteaa.

Hallitus on kuluvan vaalikauden aikana päättänyt noin 5,4 miljardin euron suuruisista sopeutustoimista.

Haglundin mielestä hallituskauden aikana monista hallituksen säästötoimista suhteessa eniten ovat ”kärsineet” puolustusvoimat, monet kulttuuripalvelut ja maaseudulla asuvat.

> Monista hallituksen säästötoimista suhteessa eniten ovat ”kärsineet” puolustusvoimat, monet kulttuuripalvelut ja maaseudulla asuvat.«
>
> **CARL HAGLUND**

Hän sanoo, että ”varsinkin maanviljelijöitä on kohdeltu kaltoin suhteessa moneen muuhun ryhmään”.

”Leikkaukset maa- ja metsätalousministeriön (MMM) pääluokkaan ovat olleet huomattavia”, hän sanoo.

Haglund sanookin, että mahdolliset uudet säästöpäätökset on kohdistettava Puolustusvoimien tai MMM:n sijasta muihin ministeriöihin.

Säästötalkoita ei pitäisi aloittaa varsinkaan puolustusvoimien materiaalihankinnoista, hän toteaa.

”Puolustusvoimat johtaa edelleen säästöliigaa.”

”Odotan, että sitten kun muut ministeriöt ovat samalla säästötasolla, on kohtuullista keskustella asiasta uudestaan.”

JANNE IMPIÖ

PÄIVÄN KYSYMYS

Miksi konkurssipesä ei ole alv-velvollinen?

Viljelijä osti Tiimarin konkurssipesän loppuunmyynnistä toimistotarvikkeita. Kotona hän huomasi kuitin alareunassa tekstin, jonka mukaan hinnat eivät sisällä vähennettävää arvonlisäveroa.

Miksi konkurssipesä ei ole arvonlisäverovelvollinen, yritysverotusyksikön johtava veroasiantuntija Päivi Taipalus Verohallinnosta?

Yrityksen arvonlisäverovelvollisuus päättyy sinä päivänä, kun yritys on asetettu konkurssiin. Verohallinto saa asiasta tiedon viranomaisteitse.

Konkurssiin asetetun yrityksen omaisuus siirtyy konkurssipesälle, joka voi päättää, jatkaako se yrityksen toimintaa vai onko tarkoituksena vain realisoida sen haltuun siirtynyt omaisuus.

Omaisuuden realisointi on arvonlisäverotonta, mutta jos tarkoituksena on jatkaa toimintaa, pesänhoitajan pitää hakea konkurssipesälle arvonlisäverovelvollisuutta Verohallinnolta.

Konkurssiin mennyt yritys on kuitenkin maksanut ostamistaan tuotteista arvonlisäveroa, myös ennen konkurssia myymättä jääneistä tuotteista. Miten näiden verojen kanssa toimitaan?

Konkurssipesä tekee lopettamiskuukaudelta kausiveroilmoituksen, jossa se ilmoittaa loppuvaraston veron ja maksaa arvonlisäveron. Tässä tapauksessa veron perusteena on tuotteiden ostohinta tai loppuvaraston realisoinnista saatu hinta.

JUHANI REKU

Tampereen seutu tiivistäisi yhteistyötä

Tampere ja sen lähikunnat pyrkivät välttämään pakkoliitokset entistä tiiviimmällä seutuyhteistyöllä. Alueelle halutaan kaksitasoinen malli, jossa kunnat säilyisivät itsenäisinä.

Tampereen seudun tulevaisuutta on selvittänyt selvitysmies **Rauno Saari**.

Yhteistyö voisi tuoda seutukaupungin ja 12–13 palvelukuntaa. Toisena vaihtoehtona on ympäristökuntien liittäminen Tampereeseen kuntaliitoksella.

Tampereen pormestarin **Anna-Kaisa Ikosen** tavoitteena on löytää yhteinen ratkaisu, sillä pakko tuo hänen mielestään harvoin mitään hyvää.

Kuntien valtuustot käsittelevät raporttia 14. huhtikuuta. Selvitystä seutuyhteistyöstä on hiottu jo yli vuoden päivät.

Saari luovutti raporttinsa eilen Kangasalan, Pirkkalan, Ylöjärven, Lempäälän, Tampereen, Oriveden, Nokian ja Vesilahden kuntien edustajille. **STT**

Eva: Veronkorotukset leikkaavat kasvua

Hallituksen tekemien veronkiristysten painopiste on ollut talouskasvua hidastavaa, kirjoittaa Elinkeinoelämän valtuuskunnan Evan tutkija **Hannu Kaseva**.

Veroja on kiristetty tällä hallituskaudella 5,2 miljardilla eurolla. Tänä vuonna valtion verotus kiristyy 810 miljoonaa euroa, kunnalliset verot 500 miljoonaa euroa ja veronluonteiset sosiaalivakuutusmaksut 450 miljoonaa euroa.

Vain kolmasosa näistä kiristyksistä saatavista tuotoista on kohdistunut kulutukseen, joka katsotaan hyväksi kohteeksi verottaa.

”Noin 65 prosenttia korotuksista leikkaa pahimmillaan veropohjien, kuten työtulojen ja pääomien, kehitystä”, verotuksen kehittymisen analyysin kirjoittanut Kaseva sanoo.

Valtiovarainministeriön ylijohtajan **Jukka Pekkarisen** mielestä täysin vääristämätöntä verojärjestelmää on todennäköisesti mahdoton luoda.

Kulutukseen perustuvat verot, kuten arvonlisävero, eivät leikkaa veropohjaa yhtä paljon kuin tuloveron kiristyminen.

Pekkarinen arvioi, että verotuksen uudistamisessa on paineita vähentää alennettuja arvonlisäverokantoja.

”Ne ovat hyvin kalliita tukimuotoja”, hän sanoo.

Lisäksi piiloverotus lisääntyy, kun kunnat paikkaavat budjettejaan liikelaitosten tuloilla ja kuntalaisten palvelumaksuilla. Kasevan mukaan vuonna 2012 näitä tuloja kertyi julkisyhteisöille yhteensä 2,8 miljardia euroa.

Valtion valta vähentynyt

Kaseva arvioi, että valtion valta verotukseen on vähentynyt.

Vielä 1970-luvulla valtio päätti yli 60-prosenttisesti julkisyhteisöjen tuloista, mutta nyt sen osuus jää reiluun 40 prosenttiin.

Valtaa on valunut työmarkkinaosapuolille. Palkansaaja- ja työnantajajärjestöt päättävät käytännössä työeläkevakuutuksista, joiden katsotaan olevan verojen luonteisia maksuja.

Hallituksen valtaa on kaventanut myös osallistuminen tulosopimusneuvotteluihin. Hallitus on myöntynyt keventämään ansiotulojen valtionverotusta, jotta tulosopimukseen päästään.

Kokonaisveroaste Suomessa on useimpia Euroopan valtioita korkeampi. Esimerkiksi kulutuksen verotus on kireämpää kuin eurooppalaisissa kilpailijamaissa.

Yritysverotuksessa Suomi sen sijaan liikahti kilpailijamaita kevyempään suuntaan, kun yhteisöveroa laskettiin 20 prosenttiin.

AIMO VAINIO

Tulvakeskus nopeuttaa korvausten saantia

Vakuutusala laskee hyötyvänsä uudesta tulvakeskuksesta. Tulvavahinkojen korvaamisen uskotaan nopeutuvan.

Suomen ympäristökeskus Syke ja Ilmatieteen laitos aloittivat tulvakeskustoiminnan tämän vuoden alussa. Se tuottaa tulvaennusteita ja -varoituksia. Verkosto päivittää valtakunnallista tietoa vesien ja tulvien tilanteesta.

”Vakuutusalalle tulvakeskus on hyvä uudistus”, vahingontorjuntapäällikkö **Seppo Pekurinen** Finanssialan keskusliitosta sanoo.

Tulvakeskus merkitsee uudenlaista asiantuntijoiden yhteistyötä.

Meteorologit ja hydrologit yhdistävät ammattitaitonsa, mikä auttaa koko maassa varautumaan tulviin. Pelastusviranomaiset saavat alueellista tietoa, mikäli tulva on vaarassa aiheuttaa vahinkoa.

”Viranomaiset saavat oikean tilannekuvan ja voivat ohjata pelastustoimia. Vahingot pienenevät”, Pekurinen toivoo.

Karttapalvelua tarjolla

Tulvakeskus tarjoaa karttapalvelua tulvista. Näin asukkaat ja viranomaiset voivat varautua tulviin.

Elykeskuksissa laaditaan tulvavaarakarttoja 90 alueelle.

Syke on päävastuussa vesistöjen tulvaennusteista ja -varoituksista, se tekee ennusteet jääpatojen ja hyydepatojen muodostumisesta.

Ilmatieteen laitos ennustaa meriveden korkeuksia ja varoittaa niistä. Myös rankkasateista varoitetaan.

Tulvavahinkojen korvaaminen siirtyi vuodenvaihteessa valtiolta yksityisvakuutuksiin. Satovahinkoja valtio korvaa vielä tänä ja ensi vuonna. Satovakuutus on tekeillä.

JUHANI VIITALA

Yrityksille Tekesiltä puoli miljardia

Tekesin mukaan sen kautta sijoitetut valtion verovarat tuottavat uutta liiketoimintaa ja työpaikkoja.

Nuorten innovatiivisten yritysten liikevaihto kasvoi viisinkertaisesti ja pienten ja keskisuurten yritysten liikevaihto 20 prosenttiyksikköä, vienti 20 ja työpaikkojen määrä 17 prosenttia enemmän kuin muiden vastaavien yritysten.

”Etsimme rohkeita uusia avauksia. Kansainvälistymällä kasvua tavoittelevat yritykset ovat tärkein kohderyhmämme”, Tekesin pääjohtaja **Pekka Soini** linjaa.

Yritysten hakema rahamäärä kasvoi vuonna 2013 viidenneksen ja oli 615 miljoonaa euroa. Tekes sijoitti 577 miljoonaa euroa yritysten ja tutkimuslaitosten hankkeisiin. Yritysten 349 miljoonasta eurosta 67 prosenttia kohdistui pk-yrityksille. Vuonna 2013 päättyneet hankkeet tuottivat 1 270 tuotetta, palvelua tai prosessia ja 1 030 patenttia.

Tekes ilmoitti viime viikolla, ettei se peri Nokialta takaisin myöntämäänsä innovaatiorahaa. Perusteena oli, että yrityksen toiminta jatkuu Suomessa.

MT